Ministerstvo
pro místní rozvoj

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

KREATIVNÍ PŘESAHY: PŘÍRUČKA PRO MĚSTA

Datum zveřejnění: 4.3.2019

Registrační číslo: 31

Klíčová slova: město, kreativní přesahy

Souhrn problematiky

Průvodce The Smart Guide to Creative Spill-overs, určený pro představitele měst a zaměstnance městské správy, si klade za cíl **stručně osvětlit koncept tzv. *kreativního spill-overu* neboli *kreativního přesahu*** a ukázat, jak mohou města z tohoto fenoménu těžit. Zdůrazňuje roli měst v podněcování mezioborových aktivit a na několika stručných příkladech ukazuje, jak kreativní přesahy fungují v praxi. Zároveň zde každý zájemce nalezne způsoby, jak může přesahy sám v rámci městského úřadu podpořit.

Co jsou kreativní přesahy?

Kreativní přesahy (dále jen *přesahy*) zjednodušeně vyjadřují **jev, kdy aktivity kulturních a kreativních odvětví (KKO) pronikají do dalších odvětví ekonomiky a průmyslu, mají na ně pozitivní dopad a přispívají k jejich inovaci**. Přísně obchodní/technický/vědecký sektor tak může těžit z hravé kreativity sektoru kulturního. Zásadní roli v *přesazích* hrají umělci a kreativní profesionálové pro svoji otevřenost, schopnost přinášet stále nové podněty a zejména odmítání rutinních postupů, které inovaci rozhodně nestimulují. Přínosem takové interakce kulturních a kreativních odvětví s ostatními ekonomickými sektory je například rozvoj nových produktů, zlepšení struktury a komunikace v rámci lidských zdrojů, vylepšení organizačních procesů a podobně. Globálním příkladem takového propojení kreativity s technologií je společnost Apple. Její síla tkví právě v kombinaci lidského a uměleckého obsahu s precizním technickým zpracováním.

Role měst

Proč jsou právě města ideální pro podporu rozvoje *kreativních přesahů*? Města jsou atraktivním místem k životu, s širokou kulturní nabídkou, prostory pro setkávání, navazování kontaktů a výměnu zkušeností. Právě zde je potenciál pro propojování intelektuálních, technologických a kulturních zdrojů a města mohou skrze aktivní podporu takové mezioborové spolupráce sama mnoho získat.

Praktické kroky pro města, která chtějí podpořit *kulturní přesahy*:

1. **Zmapujte vaše lokální kulturní a kreativní zdroje:**
   Kde se nachází a jaký je jejich *přesahový* potenciál? Začít můžete u jednotlivců – umělců či podnikatelů, hledejte v inkubátorech, školicích a vzdělávacích zařízeních. Není třeba podněcovat celý proces od samého začátku, jedná se spíše o podporu existujících struktur.

2. **Zvyšte povědomí o potenciálu *přesahů* a jejich přínosu pro kulturní a kreativní sektory mezi umělci a kulturními pracovníky**

3. **Informujte ostatní sektory:**

Sektory kulturních a kreativních odvětví mohou být někdy kvůli své neuchopitelnosti nahlíženy jako nespolehlivé a pro obchod riskantní. Tyto stereotypy je třeba rozbít, a podpořit tak proměnu obchodního uvažování, aby i lidé mimo kulturu byli schopni ocenit všechny formy kreativity.

4. **Oslovte mediátory:**
   Lidé, kteří se profesně nepohybují v kultuře, mohou mít potíže porozumět uměleckým a tvůrčím dovednostem a jejich hodnotám. Mediátoři jsou prostředníky, kteří mohou být nápomocní při překlenutí propasti mezi kulturním a kreativním sektorem a ostatními odvětvími ekonomiky. Mediátor pomůže při komunikaci mezi jednotlivými sektory, protože každý sektor používá specifický slovník a ten je často bariérou.

5. **Podporujte náhodná setkání:**
   K inovaci zřídka dochází v uzavřených laboratořích. Je na městských představitelích, aby zřídili prostor zasvěcený setkávání profesionálů z různých oborů nebo aby uspořádali školení, konference nebo workshopy, které usnadní účastníkům výměnu informací, znalostí a nápadů přátelskou a příjemnou formou.

6. **Jmenujte městského kreativního ředitele:**
   Kreativní myšlení se hodí při tvorbě a aplikaci pravidel.

7. **Požádejte o financování z EU v rámci inovačních programů.**

8. **Veřejné zakázky, urbanistické plánování, pobídky, školení a podobně přehodnoťte tak, aby se integrovaly cíle *přesahů***

9. **Účastněte se iniciativ financovaných EU v rámci různých programů:**
   URBACT, INTERREG, Creative Europe, Horizon 2020, COSME, strukturální fondy, Erasmus+

Čeho se vyvarovat?

1. Nezaměřujte se pouze na technologické inovace a výzkum a vývoj.
2. Nepodporujte kulturu pouze „z principu“.
3. Nezaměřujte se jednostranně pouze na jednotlivé sektory.
4. Přílišné lpění na pravidlech může odradit zrod nových zajímavých věcí.
5. Při tvorbě pravidel myslete komplexně a zohledněte všechny zapojené subjekty a jejich specifika.

Přílohy

1. https://kreativnicesko.idu.cz/clanky/kreativni-presahy-prirucka-pro-mesta